

DELO

GLASILO KOMUNISTIČNE PARTIJE S.T.O.

Podpisujemo proti diktatu

Ne priznavamo nesramnega diktata!

Naj se prebivalstvu omogoči, da izrazi svojo voljo!

NOVNA IZDAJA LETO V. ŠTEV. 259

TRST - SOBOTA, 10. OKTOBRA 1953

CENA 10 LIR

NE PRIZNAVAMO DIKTATA! Odločno v boj proti razkosanju!

NADALJUJMO BORBO

Ameriška in angleška vlada samovoljno, enostransko, diktatorsko odločili, da je pri...

jetske zveze na stališču spoštovanja mirovne pogodbe, ne bi bilo nikoli prišlo do tega in...

Podpisi proti razkosanju

Sprico nenadne odločitve anglo-ameriških državnikov izročiti cone A Italiji, poziva list 'DELO' vse Slovence, naj se strnejo okrog Komunistične partije in vseh...

Zato pozivamo vse Slovence, naj podpisujejo resolucije in proteste proti nesramnemu diktatu, proti razkosa...

DELO

Prešli v smislu salomonovskega razdelitve STO med Italijo in Jugoslavijo.

to in je ukazal svojim vladnim in režimskim organom, naj ne dopuščajo spontanih ljudskih manifestacij proti Anglo-amerikancem. S tem je potrdil svoje...

Prebivalstvo ne more zadovoljno s takim zločinom, ki ga izvršujejo nad njim. Prebivalstvo ve in se zaveda, da ta diktat, ki nam ga narekuje Anglo-amerikanci, ni namenjen samo proti našim interesom, marveč tudi proti miru v svetu.

Naša volja mora biti priznana in spoštovana še predno bo prepozno. Zahtevajmo, naj nas OZN vpraša o usodi, ki si jo želimo: to je naša nedotakljiva pravica, ki jo mora vsak od nas braniti.

SHPZ SLOVENCEM IN HRVATOM

Strnimo svoje vrste

Slovcem in Hrvatom Svobodnega tržaškega ozemlja! Ameriška in angleška vlada sta samovoljno odločili, da izročijo upravo cone A Italiji. S tem sklepom sta na najbolj zločinski način potepali mirovno pogodbo, podpisano ob 21. državi, ne da bi upoštevali mnenje in želje prizadetega prebivalstva.

Končni cilj tega razkosa je priprava vojne proti socialističnim državam, v kateri naj bi po načrtih atlantskih strategov služil Trst kot vojno oporišče in dobavna luka. Slovensko-italijansko demokratično gibanje pod vodstvom slavne Komunistične partije STO je že od vsega početka razkrinkovalo načrte za razkosa OZemlja ter se je in se vedno odločno bori za dosledno uveljavitev mirovne pogodbe in za ustanovitev STO. Mi slovenski demokrati se se prav posebno zavemo, da je to edina možnost, da zagotovimo našemu narodu popolno narodno enakopravnost ter njegov narodni obstoj.

Nasprotno pa je beograjska vlada, ki se predstavlja kot zaščitnica Slovencev, podlo izdala naše narodne interese ter je sedaj pripravljena izročiti tržaško Slovence Italiji. Titovska propaganda po radiu in časopisih v zvezi z odločitvijo njihovih anglo-ameriških gospodarjev ima le namen prikriti pred jugoslovanskimi narodi njeno grozovito zgodovinsko odgovornost. Tito se sprico diktata iz Washingtona in Londona omejuje le na plaho protestno noto, ker ve, da se mora brezpogojno uklanjati ukazom gospodarjev, za kar bo prejel nagrado v obliki cone B in v dolarjih. Ni se pa poslužil edine močne in zakonite poti, po kateri bi lahko takoj rešil tržaško vprašanje v korist miru in prebivalstvu STO - mirovne pogodbe, ki nam edina jamči vse demokratične, narodne in druge svobode.

Slovinci, Hrvati in Italijani STO ne priznavamo vsiljenega diktata in ne odstopamo od zaveda, da se uveljavljiva mirovna pogodba ter ustanovi Svobodno tržaško ozemlje. Anglo-ameriška nota ne more izbrisati od 21 držav svezano podpisane mednarodne pogodbe. To tem manj, ker Sovjetska zveza ne odstopa od svojega podpisa in odločno vztraja pri uveljavitvi vseh njenih določb.

Pozivamo vse Slovence in Hrvate brez ozira na njihovo politično pripadnost, da se strnejo v enotno fronto, skupno z italijanskimi demokrati, ter odločno nadaljujejo borbo proti namernemu razkosa. Podpisujemo in zbiramo podpise proti nesramnemu diktatu, čigar uresničenje bi pomenilo veliko nevarnost za naš narodni obstoj.

Poziv Centralnega komiteja KP STO

Državljeni!

Sklep, izražen v noti ameriške in angleške vlade za dokončno razkosa tega Ozemlja, predstavlja zločinski diktat, kateremu se moramo upreti.

V imenu atlantske politike se je že dolgo časa spletkarilo v uradih Washingtona in Londona, ob sokrivdi rimske in beograjske vlade. Neštivilne spletke in sleparije so bile izvedene v našo škodo s strani imperialistov in njihovih hlapcev, da bi se izognili miroljubni rešitvi vprašanja STO.

Danes so prišli do raztrganja mirovne pogodbe, potrjene s podpisom 21 držav, ki jamči enotnost in svobodo našega prebivalstva in mu zagotavlja mirno življenje.

Slovinci, Hrvati in Italijani STO!

Resnost trenutka, ki ga preživljamo, postavlja ljudi in stranke pred veličansko odgovornost, katere se je potrebno zavedati.

Danes bolj kot kdaj koli prej je nujno potrebna bratska enotnost mož in žena vseh narodnosti v skupni obrambi, za rešitev naših bratov v coni B, za priznanje nedeljivosti prebivalstev obeh con našega ozemlja.

Možje in žene Trsta!

Naša volja mora biti priznana in spoštovana še predno bo prepozno. Zahtevajmo, naj nas OZN vpraša o usodi, ki si jo želimo: to je naša nedotakljiva pravica, ki jo mora vsak od nas braniti.

Združeno odklanjajmo nevarnost, da bi razpolagali z našim ljudstvom v zasmeh vsakemu demokratičnemu pravilu in človečanski pravici.

V svesti si svojih odgovornosti, odklanjajmo vsak poskus, da bi nas oddvrnili od našega nadvse upravičenega protesta proti razkosa, da bi nas oddaljili od naših ciljev.

Dostojanstvo in državljanska zavest, zaupanje v silo enotnosti naj nas navdahnjujejo pri vsakem koraku naše borbe!

Živela enotnost prebivalstva našega Ozemlja!

Živelo bratstvo med Slovani in Italijani tega Ozemlja!

Centralni komite Komunistične partije STO

Etape titovskega izdajstva in posledice protisovjetizma

Če Tito ne bi bil zavrgel mirovne pogodbe, če bi bil ostal ob strani Sovjetske zveze, če bi bil zahteval uresničenje STO, ne bi bilo prišlo do sedanjega diktata

Noben poštenjak ne more preko dejstva, da je Titova vlada s svojo politiko preziranja mirovne pogodbe z Italijo, zavračanja rešitve našega vprašanja na podlagi uresničitve STO in nenehne predlaganja 'sporazuma' z Italijo omogočila, da je prišlo do potepanja listine, ki jo je podpisalo 21 držav.

Ze 'načelo nudenja sporazuma in kompromisa s strani beograjske vlade je sprostilo roke meštarem. Kdor predlaga kompromis ne more pričakovati drugega, kot da se njegova ponudba uresniči na podlagi obojestranskih koncesij. Dejstvo je, da je Titova vlada morala napraviti to koncesijo, ker nima svobodnih rok in ker se je na življenje in smrt povežala z Anglo-amerikanci. Anglo-amerikanci so tako ukazali. Tito je kljub svoji historiji ponižno sklonil glavo in pristal na izdajstvo interesov tržaških Slovencev in jugoslovanskih narodov. Titovci so po Resoluciji IU kričali, da so sedaj 'svobodni': danes pa je vsakemu jasno, da niso niti toliko 'svobodni', da bi lahko v Jugoslaviji dopuščali manifestacije proti Anglo-amerikancem. Politika sovražstva proti Sovjetski zvezi in taboru socializma je privedla Titovo vlado do tega očitnega izdajstva. Rezultat tega, da je Tito prestopil na stran Zahoda je izguba Trsta in cone A.

1. Ze 10. februarja 1947 je Kardelj v imenu svoje vlade izjavil v Parizu: 'Jugoslavija kljub podpisu mirovne pogodbe se ne odpoveduje zahtevanim ozemljem, ki so po pogodbi pripadala STO ali Italiji.'

2. Hrvatski minister Diminić je 9. aprila 1950 izjavil v Bujah: 'Tu (v coni B) je JA, tukaj je ljudstvo, ki je sklenilo, da ne bo žrtvovalo več niti pednja svoje zemlje... Ne more biti več govora o izpremembi položaja v tej coni... Le na ta način bo mogoče dojeti sporazum, medtem ko se o coni B ne more razpravljati.'

3. Regent je v beograjskem parlamentu dejal 17. maja 1950: 'Zahteva za združitve obeh con STO nasprotuje interesom našega ljudstva.'

4. Regent v 'Primorskem' od 19. avgusta 1951: 'Trst, brez cone B, naj se organizira kot svobodno in samostojno mesto. Zahteva kominformovcev po združitvi cone B s cono A je skoznizkoz reakcionarna.'

5. 'Poročevalce' od 11. septembra 1951 je objavil intervju Tita z nekaterimi inozemskimi novinarji: 'Mi smo proti združitvi obeh con. Smo za to, da pride do sporazuma med Jugoslavijo in Italijo, vendar na podlagi statusa quo. Oni zahtevajo več kot lahko dobe.'

6. Tito je 31. marca 1952 izjavil: 'Mi se nadalje ostajamo pri predlogu naše vlade, ki smo ga v zadnjem času stavili, namreč skupna uprava, kondominium.'

7. Maja 1952 si je Titova vlada s svojimi protikrepi kot odgovor na londonske sklepe dejansko priključila cono B in s tem se začela tekmo v razkosa. 8. 20. avgusta je Tito nekemu turskemu listu izjavil: 'Sodim, da je najboljši naš predlog o kondominiju...'

Mi nismo apriori proti delitvi...

9. Tito je novembra 1952 poslal ameriškem novinarju Sulzbergerju naslednje izjavo: 'Jugoslavija kljub svojemu zadnjemu predlogu za skupno upravo pokrajine, bi bila popolnoma pripravljena vzeti kot podlago za diskusijo z Italijo možno delitev, ki bi temeljela na prepustitvi večjega dela cone A Italiji in večjega dela cone B Jugoslaviji...'

10. Bebler je v Kopru 6. junija 1953 izjavil: 'Obstoječa dejanska samostojnost, od Jugoslavije in Italije ločena STO, je sprico vsega, kar se je zgodilo... v naprej omejeno... Če pa Italija vztraja na tem, da o predlogu sploh ne more govoriti in vztraja na delitvi STO, potem nam ne ostane drugega, kot da govorimo tudi mi o delitvi.'

11. Bebler 2. julija v Trstu: 'Jugoslavija... predlaga danes, ker ni bila uresničena mirovna pogodba, kondominij in v skrajnem primeru eventualno delitev... Zato pa Jugoslavija predlaga kondominij, o delitvi bi se pa govorilo, če kondominij ne bi bil sprejet... Zaradi tega se Jugoslavija bolj nagiblje k rešitvi obstoječih razmer kot pa k rešitvi spoštovanja obveznosti.'

12. Kardelj v Otočcu: 'Nekateri iščejo izhoda v dobesedni uporabi mirovne pogodbe. Ne verjamemo, da je to dejanski izhod iz položaja. Za takšno ureditev... je zdaj že dokaj prepozno. Razmere so se zelo spremenile...'

13. 6. septembra 1953 Tito na Okroglici: 'Danes je mirovna pogodba za nas, kakršna je, skoraj nemogoča in bi jo morali v marsičem spremeniti... Prednost (internacionalizacije, op. ur.) bi bila v tem, da bi bila umetna tvorba, kot je STO, likvidirana.'

14. Kardelj pa je v intervjuju z dopisnikom francoskega lista 'Express' (v prvi polovici septembra 1953) pripravil ozračje za razkosa STO in za noto Anglo-amerikancev: '...Celotna anglosaska politika nam zagotavlja, da se zahodne sile v Trstu ne bi mogle dovolj energično zoperstaviti aneksiji cone A s strani Italije.'

Vse te izjave nam torej potrjujejo: 1. da so titovci zakrivil uničenje STO, ker so vodili politiko preziranja mirovne pogodbe; 2. da so o bližnji delitvi vedeli, ker je Kardelj na o. odkritu namignil; 3. da so na to delitev tudi pristali. Teh dejstev ne more nihče izbrisati. Titova vlada nosi pred zgodovino vso odgovornost za današnje stanje! Do tega pa je prišlo, ker vodi protisovjetsko politiko in hlapčuje Anglo-amerikancem.

Prebivalstvu cone B

Možje in žene cone B! Slovinci, Hrvati in Italijani!

Novo izdajstvo je bilo zasnovano na vašo škodo, da se tako podaljša vaše trpljenje. Nova anglo-ameriška nota o vprašanju STO dejansko ni nič drugega kot nova izdaja zloglasnega londonskega sporazuma, sklenjenega v maju 1952, ki je omogočil beograjskemu trinogu, da nadaljuje s priklicevanjem vaših krajev k jugoslovanski državi.

Novi sporazum - kar dobro vemo - slabša vaš položaj, ker vas izroča, zvezanih rok in nog titovski diktatorji.

Dvigamo naš najbolj ogorčen protest proti tej novi krivici, proti temu nesramnemu barantanju, proti temu razkosa, ki ga hočejo fuji imperialisti, gospodarji Rima in Beograda dokončati.

Zagotavljamo vam, da bomo nadaljevali odločno in težko borbo v vašo obrambo. Pojačali bomo našo borbo v zahtevi, da se - predno se izvede kateri koli sklep - vpraša naše prebivalstvo, ki naj se mu nudi možnost, da izrazi svojo voljo o usodi tega Ozemlja.

Danes so tržaški delavci stopili v stavko za vas, kot protest proti barantanju, v znak solidarnosti z vašo veliko bitko, da bi se cone B cimprej združila s cono A in se tako oblikovala skupna bodočnost blagostanja, pravice in svobode.

Državljeni, prijatelji in tovariši!

Ne obupajte! Nudite se nadalje za vašo junško borbo učinkovito oporo skupni bitki.

Danes bolj kot kdaj koli prej čutijo tržaški delavci in demokrati potrebo, da vas imajo ob svoji strani. Bodite združeni, kot smo mi, Slovinci, Hrvati in Italijani cone A. Vedite, da bomo dvignili svoj glas, ki ga bodo morali skupno z vašim poslušati. Zmagali bomo, ker so nam najboljši del slovenskega in italijanskega prebivalstva tega Ozemlja, kakor tudi narodov Jugoslavije in Italije.

Naj živi enotnost prebivalstev STO!

Naj živi bratstvo med narodi! Naj živi mir!

CENTRALNI KOMITE KP STO

RESOLUCIJA KOMUNISTIČNE PARTIJE STO

Ljudstvo naj pove svoje mnenje in želje

Objavljena je bila anglo-ameriška nota, ki vsebuje sklep obeh vlad o rešitvi vprašanja STO z razkosa OZemlja na podlagi izenačenja položaja vlad Rima in Beograda v upravi obeh con. Tako v Rimu kot v Beogradu so bili na tekočem o tej odločitvi. O njej je vedel Tito, ko je govoril na Okroglici, in je vedel Pella, ko je govoril na Kapitolu. V Washingtonu in Londonu so drug za drugim sledili diplomatski in vojaški razgovori za črešitev vprašanja v obliki, ki bi dokončno razkosala Svobodno tržaško ozemlje. Pariz se je s tem strinjal. Note in odgovori, sestanki poslanikov, pomiki divizij, grožnje in lažnivo-domoljubna demagogija, resolucije in izjave: vse ni bilo nič drugega kot koreografija za sprejem monstrozne note, ki obsoja prebivalstvo cone B pod zloglasno titovsko trinostvo in razkosava naše Ozemlje, ki je bilo stokrat proglašeno za nedeljivo.

Komunistična partija S.T.O. je še dolgo časa prej svarila, da je atlantska politika veleimperialistov in njihovih psov-čuvajev postajala vprašanje le z gledišča vojne proti deželam socializma in da bi se prav zaradi te politike hotelo priti do razkosa. Anglo-ameriška nota brutalno uničuje Mirovno pogodbo z Italijo in popolnoma ignorira Organizacijo združenih narodov ter 21 podpisnikov pogodbe. Tokrat podpisniki note ne izrekajo predloga niti ne svojih utemeljenih preudarkov, marveč drastično prevzemajo samovoljni sklep, ne da bi v najmanjši meri vzeli v poštev želje in voljo v obeh conah našega Ozemlja živečega prebivalstva. Razneti le od svojih vojnih ciljev, sta ameriška in angleška vlada sklenili: cono B Titu in cono A Pelli. Rimsko in beograjsko vlado vabijo po tolikih demagoških izjavah, naj se zmenita za detajle. Zainteresirano prebivalstvo jih ne briga: to prebivalstvo je za njih ljubezniva žrtev hladne vojne in posledic barantanja.

Tripartitna nota je bila navadna sleparija. Sedanja nota pa je zločin. Mi ne sprejememo tega diktata, ki je vojno dejanje, naše-mo prebivalstvu pa sovražno dejanje. Ta nota postruže nasprotja med obojema sosednima deželama. Ta nasprotja predstavljajo temelj zlonosne politike imperialistov.

Mi zahtevamo, da se, predno se uveljavi sklep, ki bi okrnil nerazdružljivost našega Ozemlja, vpraša za svoje mnenje prebivalstvo, da se vpraša, ali je pripravljeno biti predmet takšnega meštarenja.

Mi zahtevamo v tem trenutku referendum, ki naj ga OZN organizira v obeh conah, ker se našemu prebivalstvu mora omogočiti, da odloča o svoji usodi.

Apeliramo na vse stranke, vse organizacije, na vse možne in žene dobre volje, na vse prebivalce vsakršne narodnosti zato, da se združijo v tej zahtevi in da se omogočijo vsi potrebni ukrepi, da se zaslusli volja prebivalstva obeh con, ki želi ostati združeno in skupno živeti v režimu svobode in demokracije v interesu miru na tej zemlji in sosednih narodov.

KOMUNISTIČNA PARTIJA STO

TRŽAŠKO OZEMLJE JE NEDEKLJIVO

Članek moskovskih "Izvestij" o tržaškem vprašanju vedno aktualen

Objavljamo skrajšan članek o zvezi s tržaškim vprašanjem, ki ga je objavil moskovski list "Izvestija" dne 20. 9. 1953.

V uvodu opisuje članek že znane zadnje dogodke, ki so privedli do Titovega predloga o internacionalizaciji Trsta in izročitvi ostalega ozemlja Jugoslaviji ter do Pellovega predloga o plebiscitu. Članek ugotavlja, da je hrup okrog Trsta povečal medsebojno nezaupevanje in sumničevanje med Jugoslavijo in Italijo ter nadaljuje:

"Naravno je, da je zaostrovanje italijansko-jugoslovanskih odnosov, ki so se dostojno in stalno stajale napetosti, povečala pozornost svetovnega tiska okrog tržaškega vprašanja. Toda na straneh buržoasne tiska ni mogoče najti vaj malo razumevanje, še manj pa objektivne razlage in osvetlitve teh dogodkov. V svojih naporih, da zakrijejo pravo stanje stvari, prihajajo nekateri ameriški časopisi do tega, da prikazujejo vprašanje Trsta kot eno od onih nacionalnih vprašanj, ki jih ni mogoče objasniti s razumnimi in logičnimi razlogi."

Toda teh arzumskih in logičnih razlogov ni težko najti, če se spomnimo zgodovine pravice prav dooro ve, zakaj ni bilo tržaško vprašanje dostej urejeno in služu, med drugim, kot stalen izvor trenj med Jugoslavijo in Italijo. To je neposredni rezultat dejstva, da so zapadne države na čelu z ZDA onemogočile uresnitve odreda mirovne pogodbe z Italijo v delu, ki se tiče Trsta, in izkoriščajo tržaško vprašanje za svoje sebične cilje.

Kot je znano, je bilo po mirovni pogodbi z Italijo, sklenjeni leta 1947., ustvarjeno Svobodno tržaško ozemlje, katerega neokrnjenost in neodvisnost ni moral jamčiti Varnostni svet Organizacije združenih narodov. Stalni statut STO predvideva nevtarnost in demilitarizacijo tega ozemlja, demokracijo samoupravo in pravice njegovega prebivalstva. Istočasno upošteva ta statut politične in gospodarske interese sosednih držav ter okoličin, da je Trst največja luka mednarodnega značaja na obali Jadranskega morja. V mirovni pogodbi je tudi predvideno, da bo Varnostni svet imenoval guvernerja za upravljanje STO. Če bi se uresničil statut STO, bi imelo od tega nedomočno korist prebivalstvo tržaškega področja ter bi se obenem ustvarili pogoji za normalizacijo odnosov med Italijo in Jugoslavijo.

Zvesta svojih političnih mirovljubnega reševanja mednarodnih vprašanj in spoštovanja in pogodban splošnih obvez, je Sovjetska zveza vložila nemalo truda, da se doseže rešitev vprašanja STO v interesu mira in varnosti. Sovjetski predstavniki so večkrat postavili vprašanje uresnitve odreda mirovne pogodbe z Italijo, ki se tiče STO. Med drugim je sovjetska vlada zaradi lažnega uresnitve tega odreda pristala v Varnostnem svetu OZN na imenovanje za guvernerja nekandidatov, ki so jih predlagale zapadne države.

Če to vprašanje dostojno ni bilo urejeno in če postaja vedno bolj zanimano, nosijo za to neposredno odgovornost zapadne države na čelu z ZDA. Če hočemo sodelovati po njihovih delih, niso te države postavile svojega podpisa pod mirovno pogodbo z Italijo, ki vsebuje določila o STO za to, da bi izpolnile sprejete obveznosti. Če par let ameriško-angelski blok sprejete nevtarnost in demilitarizacijo tržaškega področja ter izročitev STO pod kontrollo Varnostnega sveta, kot zahteva mirovna pogodba. ZDA in njihovi partnerji so odbili, da uveljavljajo stalni statut STO. Izkoriščajoč vojaško okupacijo Trsta s strani anglo-ameriških čet, so spreminili tržaško ozemlje v veliko anglo-ameriško vojni in vojnomoorsko bazo. Ze samo s tem so zahodne države prekršile svoje mednarodne obveze. Odriske so se reševanju tržaškega vprašanja po mirni poti.

Dejstva dokazujejo, da se neopredeljeni krogi ZDA pri vprašanju Trsta kakor tudi pri drugih vprašanjih ne ravnajo po interesih mira in varnosti, temveč se ravna po svojih vojaško-političnih načrtih, v danem primeru na področju Balkana in Sredozemskega morja. Danes je tržaško področje dejansko okupirano v nepredelani sistem severnoatlantskega bloka. Napadatelni interese tega bloka diktirajo vse akcije zahodnih držav v zvezi s STO.

Dočim so določila mirovne pogodbe z Italijo v pogledu STO predstavljala za vse zainteresirane države sprejemljivi kompromis v interesu mira in varnosti na področju Sredozemskega morja, išče ameriška diplomacija takšno rešitev, ki bi omogočila ostarvitev ameriških vojaško-političnih načrtov. Združene države vedno bolj izkoriščajo tržaško vprašanje kot sredstvo za krepitve svojega pritiska na obe so-

sednji delci Trsta, da bi ju močnejše privzelo k svoji najpudatni politiki.

Prav v tem cilju je bila objavljena znana anglo-francosko-ameriška deklaracija od 20. marca 1948., v kateri so se tri zahodne države, kršeč mirovno pogodbo, izjavile za priključitev vsega STO k Italiji. To pa ni motilo iste tri zahodne države, da so pozneje postavile predlog za razkosanje STO med Jugoslavijo in Italijo, tako da bi bilo mesto Trst in njegova luka izročena Italiji, ostali okraj pa Jugoslaviji. Ameriško-angelska vojaška uprava cone A STO je dejansko stopila že na pot razkosanja, ko je dovolila Italiji, da se osetuje v upravi cone A in dejansko omejlja izkoriščanje tržaške luke za potrebe jugoslovanske zunanje trgovine. Istočasno so zahodne države z molkom odobrine razširitve na cono B jugoslovanskih gospodarskih in upravnih zakonov. Kot rezultat takšne politike ZDA in Anglije živi tako italijansko kot slovansko prebivalstvo Svobodnega tržaškega ozemlja v pogojih okupacijskega režima in je dejansko oropano demokracijskih pravic, ki jih predvideva mirovna pogodba.

Vlado ZDA niti malo ne moti dejstvo da je predlog o razkosanju in nasprotju s tristranskim notu z leta 1948., in da oba skupaj grobo kršita mirovno pogodbo z Italijo. Ameriškim napadatelnim krogi je vazno samo eno: da ohranijo svojo nezakonito oblast v Trstu in s špekuliranjem zdaj z italijanskimi zdaj z jugoslovanskimi zahtevami po Trstu igrajo s tržaško karto, kot se jim zdi. Ameriško-angelski imperialisti težijo za tem, da pri kateri koli varianti separatne rešitve tržaškega vprašanja ohranijo okupacijski režim v Trstu.

Medtem pa postaja takšna lera z dneva v dan težja, predvsem zaradi tega, ker svetovna demokracijska javnost vedno bolj zahteva mirno ureditve tržaškega vprašanja, kakor tudi izročitve mednarodnih pravic. Ne more se ne upoštevati tudi to, da se zaostajajo v taktiki maneov, ki jih vrši ameriška diplomacija pri vprašanju Trsta obramži, kar pomeni, da ne vidijo v Jugoslaviji ne morejo ne razumeti, da vladajoči krogi ZDA s svojimi politikami samo pozajo tržaški vozel. Ni težko razumeti niti to, da če ameriška in takoj za njo angliška in francoska diplomacija je pozivajo Jugoslavijo in Italijo naj ohranita hladnokrvnost in naj ne znostrujeta situacije v zvezi s Trstom, delajo to samo zaradi odstranitve ovir na poti osvaritve ameriških vojaško-političnih načrtov na področju Sredozemskega morja, načrtov nadaljnjega pritegovanja tako Italije kot Jugoslavije v ameriško napadatelno politiko.

Toda kako naj se ohrani hladnokrvnost če je prav politična igra ameriških vladajočih krogov pri tržaškem vprašanju. Doveda da zaostrovanje italijansko-ameriškega vprašanja, Značilno je, da je državni tajnik ZDA Dulles, v izjavi, ki jo je objavil v njegovem navdušenju v svojem govoru na tiskovni konferenci 8. septembra zvezo vprašanje. Po eni strani je izjavil, da tristranska nota z leta 1948. ne bo večno

ostala v veljavni in da Združene države še naprej nimajo nič proti drugim alternativam, kar je bilo namenjeno Jugoslaviji. Po drugi strani pa ni omenil nobene druge alternative, da ne bi povzročil nezadovoljstva Italije. Angleško ministrstvo za zunanje zadeve se je takoj pridružil Dullesovi izjavi. Toda kakšen je njen smisel? To je ostalo skrivnost za Rim in za Beograd.

"ZDA in Anglija, ki skušajo posebej v novi italijansko-jugoslovanski krizi zaradi tržaškega vprašanja, so se našle v nekoliko nerodnem položaju — javlja iz Londona dopisnik "New York Herald Tribune". — Obe zapadni državi sta se ugrizli v jezik..."

Vendar pa vsi ti nerodni maneovi ne morejo zakriti pred svetovno javnostjo, da nosijo za ustvarjanje napetosti na področju Trsta svojo odgovornost ZDA in oni, ki skupno z njimi kršijo mirovno pogodbo z Italijo.

Zadnji dogodki v zvezi s Trstom z novo silo potrjujejo, da kršitve mednarodnih omejitev in podpisanih pogodb, v danem pri-

meru, mirovne pogodbe z Italijo, postaja resna zaostritev v mednarodnih odnosih.

OPAZOVALEC

Radio Moskva protestira

MOSKVA - Moskovski radio je v petek oddal oster protest proti anglo-ameriški samovoljni odločitvi o razkosanju STO. Moskovski radio je dejal, da so anglo-amerikanci s svojim korakom nesramno prezrli mirovno pogodbo z Italijo in njene določbe. Vlada Sovjetske zveze si pridržuje vso pravico postopati proti tej nečuveni kršitvi mirovne pogodbe z Italijo.

Da si je bila Titova vlada docela na jasnem, kakšna bo rešitev, ki jo bodo vstili ZDA in Anglija — vedno seveda v sporazumu s svojima poslušnima hlapčema Titom in Pello — vidimo iz izjave, ki jo je dal Kardelj v drugi polovici septembra dopisniku lista "Express". "E pravice kakor tudi celotna anglosaška politika nam zagotavljajo, da se zahodne sile v Trstu ne bi mogle dovolj energično zoperstaviti aneksiji cone A s strani Italije. Toda mi nikdar ne bomo priznali takega položaja in bomo podvzeli vse potrebne ukrepe, ki so na razpolago v mirovljubni državi, da bi takega položaja ne prišlo. Kakor vidimo so te Kardeljeve besede v bistvu že priprava jugoslovanske javnega mnenja, da bo v cono A prišla Italija in da se bo Titova vlada omejila na papirne proteste.

Titov cone A ne boste okupirali je bil torej kaj kmalu spravljen v koš. In se globlje je to demagoško geslo potisnil v ozadje isto tako Kardelj dne 4. oktobra v Kočevju, kjer je pri nastavljanju vseh predlogov pri Titu in Pelli vsilil predstavniki zapadnih vlad, njihovih generalov, poslancev, ministrov, sploh čreda mešetarjev, ki se jim je mudilo, da se čimprej preselijo v mesto in to ali ono mestce v cono B res vaše, ker ima italijansko večino. Kdo

je torej tisti, ki prodaja Trst Italiji? Sicer pa je Kardelj s to izjavo še bolj podkrepil Titov "Italijani lahko bodo Trsta. V boljše objasnitev Titovega podlega izdajstva pričakovanja jugoslovanskih narodov, ki so morda se verovali v geslo utugeja nočemo, svojega ne damo, pa imamo zadnjo izjavo Kardelja Zvezi novinarjev Jugoslavije, v kateri pravi, da ebo Jugoslavija storila vse ukrepe, kar jih ima na razpolago na temelju ustanovne listine Združenih narodov, da bi zaščitila jugoslovanske koristi v cono A. V tem smislu bo jugoslovanska vlada izročila zahodnim državam tudi protestno noto." Torej papirnata borba na celi črti.

Jugoslovanska ljudstva pa je v velikih političnih manifestacijah dalo duška svojemu ogorčenju, ki je šlo — proti vsem pričakovanjem titovskih oblasti — v pravilno smer. Samo titovski časopis mora priznati, da je v Beogradu množica demonstrantov predrla kordone ljudske milice pred angleško in ameriško knjižnico in razbila šipe, vdrila v knjižnico in ju opustošila. In le s težavo se je milici posrečilo preprečiti demonstrantom, da bi vdrli v angleško in ameriško veeposlanstvo. Jugoslovansko ljudstvo je dalo torej duška svojemu upravičenemu ogorčenju proti tistim, ki so ga enkrat kruto prevarali. Protestiralo je proti tistim, ki so spreminili Jugoslavijo v svojo kolonijo in vir izkoriščanja in izmogavanja delovnega ljudstva. Ta protest pa je bil medvsem obenem obsodba vse izdajalske Titove politike in njegovega režima, ki je pahnal narode Jugoslavije v suženstvo zapadnih imperialistov. Protest je zavzel za ZDA, Anglijo in Tita posevme pričakovano smer in zaradi tega se skuša titovski radio opravičevati čes, da so se med manifestante vrinili nekateri provokatorji. Zaradi tega so tudi vladni krogi ZDA takoj namignili svojemu hlapcu Titu "naj ne pretirava". In zvesti hlapce je seveda takoj ubogljivo izpolnil njihove želje. Ze naslednja dan je titovski asocijalistična zveza delavcev, to je najvišja politična organizacija v državi, pozvala vse svoje podrejene organizacije, naj ne prirejuje več političnih manifestacij. Tako se bo torej vsa "obramba koristi Jugoslavije v cono A in zaščita tržaških Slovencev" omejlja na nekaj diplomatskih not, ki si jih Titovi gospodarji že v naprej pričakujejo. Titov svečanec "cone A ne boste okupirali, "Trsta ne damo", "Nikoli več Italije" so bili — kar smo sicer mi vedno trdili — le manje peska v oči in nesramno varanje jugoslovanskih narodov in tržaških Slovencev. Kot zvesti hlapce atlantizma in protisovjetizma je Tito padel že tako nizko, da ne sme dopuščati jugoslovanskemu ljud-

stvom javnega izražanja svojega upravičenega ogorčenja.

Zato so klavni poskusi se bolj klavni tržaških titovcev, da bi vzrgli krivdo za današnje stanje na našo partijo in K i imeli ravno nasproten učinek. Celo sami njihovi pristasi so končno spoznali utemeljenost naših svaril pred prestopo nevtarnosti pogubnostje zaključka mešetarjenja s STO. Sprevideli so, da je poleg zahodnih veselih glavni krivce tega stanja prav Titi, ki je podredil vse interese Jugoslavije v cono A in v svoji deželi ter obrambo tržaških Slovencev, politiki vojne proti SZ in deželam ljudske demokracije.

Nadaljujmo borbo (Nadaljevanje s 1. strani)

mo svojo borbo, ker vemo, da imamo pravico na svoji strani. Nadaljujemo svojo borbo za uresnitve STO, za spoštovanje mirovne pogodbe. Mi se v tej naši pravici borbi čutimo močne. Na našem stanju so ogromne sile; ob naši strani je velika Sovjetska zveza, ki mora se povedati svoje mnenje o nesramnem anglo-amerškem diktatu, ob naši strani stojijo 500-milijunska Kitajska in vse

ljudske demokracije. Na naši strani je blok 800 milijonov svobodnih ljudi, ki inajo kljub vsem Mac Carthyjem, Titom Eisenhowerjem in Churchillom pravico, da povedo svoje mnenje in postavijo svoje zahteve. Na naši strani je 10 milijonov italijanskih delovnih ljudi, 6 milijonov Francozov, milijoni in milijoni delovnih ljudi vsega sveta, ki nas bodo podprli v pravni borbi za spoštovanje mirovne pogodbe, ker je to borba za mir v tem delu Evrope in v svetu.

Na vsak način pa mi v tem teškem trenutku vemo, da smo edina sila, ki lahko z vedrim čelom in ponosom stopa pred prebivalstvo, ker smo vedno zastopali pravilno stališče. K nam se obračajo tudi tisti zašleplenci, ki so do večraj verjeli v obljube Rima in Beograda, Washingtona in Londona. Zato pa v tem težkem trenutku, ker se zavedamo, da je to mnenje vsega prebivalstva, zahtevamo, da naj se mešetarji končno obrnejo na nas in naj nam dopustijo, da povemo svoje mnenje o vsem tem. Hočemo, da se zaslisi ljudsko mnenje, ki je prav gotovo kot en sam mož proti takšni pogubonosti rešitvi.

In s tem mi zaključujemo; naprej, pogumno, hladnokrvno nadaljujemo svojo pravilno borbo, ker nas noben diktat ne more ukloniti in noben diktat ne more izbrisati podpisanih obveznosti.

Nekaj besed je jasno, da moramo povedati lažnim independentistom, ki izdajajo list "Corriere di Trieste". V petek zjutraj je "Corriere" izšel z naslovom ki se glasi: "Anglo-amerikanci izdajajo mandat Združenim narodom — Ponovno se stopa po poti, ki je izročila Berlin v roke sovjetskim četam. Uvodnik pa se glasi: "Korejsko vzdušje". V tem članku se pravi, da so se anglosaške velesile napotile po poti, ki je privedla zlobnega Hitlerja do grmade in izročila Berlin v roke Rusom. Nato pa se v "Semmering" plaši, ker so Rusi na Semmering, dočim pravi, da se lahko pride do nove Koreje, v kateri bi Pariz igral vlogo Pusana in bi uparimo — prvi list — postala London in Washington nova Nagasakija!!! Zaskrbljeno se vprašuje, ali ne bo anglo-ameriški korak glede Trsta privedel do tega, da bodo Rusi gospodarji Evrope. Na koncu pa zlobno, klevečniško, lažno pripominja, da z gleda, da je tudi "Moskva pristala na delitev".

Vsekakor je članek, ki ga je objavil "Corriere" znak strahu, plašljivosti in duševne zmede ljudi, ki so vse svoje nade vložili v anglo-amerikance in ki jih je anglo-ameriški ukrep tako prestrašil, da ne vedo, kaj bi počeli. Ne samo to. Oni dokazujejo s tem svojim člankom, da so pri-

Besedilo diktata

Da bodo naši bralci spoznali vso resnost novega ukrepa anglo-ameriških imperialistov na škodo našega Ozemlja, objavljamo razglas, ki ga je conski poveljnik gen. Wintoner v četrtek po radiu naslovil na prebivalstvo cone A STO.

TRST, 8. (PIO-AMG) Mislim, da ste že zvedeli za zelo važno izjavo, ki sta jo skupno podali vladi Velike Britanije in Združenih držav. Ta izjava se tu v Trstu nas vseh zelo tiče. Preden naslovim na vas nekaj besed glede novega položaja, ki se obeta, dovolite, da vam podam celotno besedilo te izjave:

1. Vladi Združenih držav in Velike Britanije sta gledali z veliko skrbjo zadnja poslabšanja odnosov med Italijo in Jugoslavijo, ki so ga povzročila nasprotja glede bodočnosti Svobodnega tržaškega ozemlja.

2. Okraj je prenehala druga svetovna vojna, sta obe vladi skupno upravljali cono A Svobodnega tržaškega ozemlja na podlagi določil mirovne pogodbe z Italijo. Podobno je jugoslovanska vlada bila odgovorna za upravo cone B. Te namoge so bile mišljene kot zgoljčasne in nikoli ni bilo namena, da bi morale postati stalne. Iz dobro znanih razlogov se je bilo nemogoče sporazumeti z drugimi podpisniki mirovne pogodbe, da bi se u-

stanovila stalna vlada Svobodnega tržaškega ozemlja, kakor je predvideno v mirovni pogodbi.

3. Vladi Združenih držav in Velike Britanije sta se vsled tega znašli v položaju, ki ni bil predviden v mirovni pogodbi, ter sta ponovno posredovali v upanju, da bosta pospešili rešitve s pravno vsakdanjim v Jugoslavijo. Na žalost ni bilo mogoče doseči sporazuma, ki bi bil sprejemljiv za obe strani.

4. V ten okoliščinah vladi Združenih držav in Velike Britanije ne vidita drugega izhoda, kakor da napravita konec dosežanemu nezadovoljivemu položaju. Ti vladi nočeta več nositi odgovornosti za upravljanje cone A. Zato sta sklenili odpraviti Zaveziško vojaško upravo, umakniti svoje vojaštvo in, upoštevajoč preteno italijanski značaj cone A, prepustiti upravo te cone italijanski vladi. Vladi Združenih držav in Velike Britanije pričakujejo, da bodo ti ukrepi dovedli do končne mirne rešitve.

5. Ob vladni sta trdno prepričani, da bo ta korak pripomogel k ustaljenju položaja, ki je v zadnjih letih motil italijansko-jugoslovanske odnose. Upata, da bo ta korak dal osnovo za prijateljsko in uspešno sodelovanje med Italijo in Jugoslavijo, ki je potrebno za varnost zapadne Evrope, kakor je v interesu obeh prizadetih držav.

6. Umik vojaštva in istočasna predaja vseh bosta izvedena kakor hitro mogoče, in to bo tudi o pravem času objavljeno.

Goraja izjava je podana v jasni in precizni besedah in ni potrebno, da jo pojasnjujemo.

Zelim pa vas opozoriti na zaključni stavek.

Dan, ko bodo morale biti izvedene spremembe, ki jih izjava omenja, se ni bil določeno. Do takrat bo uprava cone A ostala neupravljenata.

Apeliramo na celotno prebivalstvo, naj ostane popolnoma mirno in naj med to dobo nadaljuje s svojim vsakdanjim delom. Mogoče, da se pojavi kak obutek negotovosti, toda prepričan sem, da bo z dobro voljo vseh tudi to premagano.

Ni prvikrat, da stojimo pred spremembami, ki smo jih malo predvidevali, verujem pa v predvidevanje Trsta in cone A in v njegovo že dokazano razumevanje ter tradicijo, da mi med to prehodno dobo izkaže vse svoje lojalno sodelovanje.

Centralni komite Komunistične partije STO, upoštevajoč najnovjši razvoj tržaškega vprašanja po predlogih, ki sta jih postavili vladi v Beogradu in Rimu, smatra za potrebno, da v sedanjih situaciji ponovno iznese svoje stališče.

Predlog voditelja jugoslovanske vlade o takozvani internacionalizaciji mesta Trsta in priključitvi vsega ostalega zemlja k Jugoslaviji predstavlja nesprejemljivo pespectivo, da se Trst spremeni v nov Tanger. Mesto bi bilo tako ločeno od svojega neposrednega zaledja in dejansko postalo vojna luka beogradskega diktatorja in njegovo napadatelno politiko na Balkanu.

Predlog predsednika italijanskega ministrskega sveta predvideva organiziranje plebiscita pod okriljem Združenih držav, Anglije in Francije, z intervencijo jugoslovanske in italijanske vlade, za izbiro med vključitvijo Italiji ali Jugoslaviji. Ta predlog ne more privedi do rešitve vprašanja Svobodnega ozemlja temveč predstavlja nevarnost, da se podaljša in poslabša trpljenje prebivalstva cone A in cone B, ki je že navečano živeti kot žrtve hladne vojne in imperialističnih nasprotij ter nestrujnih pričakuje konca sedanjega neznoznega stanja.

Komunisti niso proti plebiscitu in so vedno trdili, da če bi OZN določila njegovo izvedbo, bi se ga udeležili in se pri tem borili, da bi se plebiscit izvršil v kar najbolj demokracijskih pogojih, v spoštovanju ljudske volje. Toda predlog Pelle se poziva na trostransko izjavo od 20. marca 1948 in se s tem povezuje s samostojno sepiarjo, zasnovano, da se s prevzoru izsilji glas italijanskega naroda v korist klerikalne klike za interese atlantske politike. V predlaganem plebiscitu postavlja danes rimska vlada tržaško vprašanje ponovno v okvir takozvanih atlantskih zavezništvo, to je, v okvir politike izsiljevanja in stradanja tako kot ga postavlja beogradska vlada. Predlog Pelle za plebiscit, kakor tudi Titov predlog za internacionalizacijo Trsta in priključitev vsega ostalega ozemlja k Jugoslaviji, ima namen zaostroiti mednarodne odnose, prezirajoč mirovno pogodbo in Organizacijo združenih narodov. Obenem pa popolnoma protidemokracijsko prezira pomembni del krajevne in mednarodne javnega mnenja, ki je naklonjeno ustanovitvi Svobodnega ozemlja.

Komunisti smatrajo, da predlog klerikalne vlade ni samo nezvedljiv, temveč je tudi nevaren, ker bi lahko predstavljal sredstvo za dosego onega dokončnega razkosanja STO, ki ga dopušča, poleg italijanskega in atlantskega tiska, tudi ugledni predstavniki Krščanske demokracije kot perspektivo umika.

Sedanje stanje našega Ozemlja, polno nevarnosti, je rezu tal nesrečne atlantske politike De Gasperije vlade, ki je tej politiki podredila interese italijanskega naroda ter politike beogradske klike, ki je izdala jugoslovanske narode in potepala in zavrgla mirovno pogodbo. Prva žrtve te politike je prebivalstvo Svobodnega ozemlja, ki je predmet sepiarji in špekulaciji in katerega stanje se je postopoma slabšalo, dokler ni postalo povsem neznoznost tako s političnega kot z gospodarskega, socialnega in moralnega vidika.

Slovenici, Italijani in Hrvti teh krajev se vedno bolj prepričujejo, da je mogoče iziti iz tega stanja z uveljavitvijo mirovne pogodbe, ki bi pomenila združitve obeh con in prenehanje zatiralnega okupacijskega režima. V ustanovitvi STO bi imelo prebivalstvo možnost, da se samo upravlja in si s pomočjo demokracijsko izvoljenega ljudske skupščine določi ustavo, ki naj zajamči temeljne svobode in človešanske pravice dočim bi uredba, določene v mirovni pogodbi za politiko gospodarskih odnosov s vsemi deželami, nudile perspektive premaganja sedanje tebeke krize tržaške luke, industrije in trgovine.

Celo plebiscit, ki v sedanjih mednarodnih pogojih nima nobene perspektive uresnitve, bi se mogel izvesti — če bi bil zahtevan — v ustanovljenem Svobodnem ozemlju.

V izogib dokončnega razkosanja STO in nadaljnje trajanja sedanjega neznoznega stanja, vztraja Centralni komite Komunistične partije STO v podpiranju zahtev po enotni civilni upravi za obe con, ki naj se izvede kot takojšnji in začasn ukrep. Okrog te zahteve, na katero je s svojim podpisom pristalo že nad 40.000 državljanov, se morejo in morajo združiti stranke in politične gibanja ter vse prebivalstvo. Sprejem te zahteve v obvezje, na odstop od katerega koli načelnega stališča v zvezi z dokončno rešitvijo, temveč nasprotno nudi stvarne možnosti novih pogojev, v katerih se bo mogla vsaka stranka ali politična skupina bolje boriti za dokončno rešitev, ki jo želi, v ozračju svobode in spoštovanja demokracijskih pravic.

V tej težki situaciji, ki ogroža mir in predstavlja vir provokacije in hujskanja sovraštva med narodi, poziva Centralni komite Komunistične partije STO vse tovariše, demokrate in državljane, naj bolj kot kdaj prej utrujeno soglasje med različnimi narodi in naj z odločnostjo in navdušenjem utrjujejo enotnost vseh sil miru, posebno pa enotnost delavskega razreda.

Naj živi bratstvo med Slovenici, Italijani in Hrvti STO!

Naj živi prijateljstvo med narodi Jugoslavije in Italije!

Naj živi mir!

CENTRALNI KOMITE KOMUNISTIČNE PARTIJE STO

"NE, CONE A NE BOSTE OKUPIRALI" - JE KRIČAL NA OKROGLICI

TITO JE GLAVNI SOKRIVEC za današnje stanje na STO

Titova vlada je bila na tekočem o izročitvi uprave Italiji - Kardeljeve izjave dopisniku lista "Express" - V Beogradu so demonstranti vdrli v ameriško in angleško knjižnico Zaradi zahteve Anglo-amerikancev nastopa Titova vlada proti demonstracijam

Vse izjave, ki so jih dali poseben v zadnjem času najvišji predstavniki Titove vlade glede tržaškega vprašanja, nam potrjujejo da je bil Tito posevme hlapčema Titom in Pello — vidimo iz izjave, ki jo je dal Kardelj v drugi polovici septembra dopisniku lista "Express". "E pravice kakor tudi celotna anglosaška politika nam zagotavljajo, da se zahodne sile v Trstu ne bi mogle dovolj energično zoperstaviti aneksiji cone A s strani Italije. Toda mi nikdar ne bomo priznali takega položaja in bomo podvzeli vse potrebne ukrepe, ki so na razpolago v mirovljubni državi, da bi takega položaja ne prišlo. Kakor vidimo so te Kardeljeve besede v bistvu že priprava jugoslovanske javnega mnenja, da bo v cono A prišla Italija in da se bo Titova vlada omejila na papirne proteste.

Titov cone A ne boste okupirali je bil torej kaj kmalu spravljen v koš. In se globlje je to demagoško geslo potisnil v ozadje isto tako Kardelj dne 4. oktobra v Kočevju, kjer je pri nastavljanju vseh predlogov pri Titu in Pelli vsilil predstavniki zapadnih vlad, njihovih generalov, poslancev, ministrov, sploh čreda mešetarjev, ki se jim je mudilo, da se čimprej preselijo v mesto in to ali ono mestce v cono B res vaše, ker ima italijansko večino. Kdo

je torej tisti, ki prodaja Trst Italiji? Sicer pa je Kardelj s to izjavo še bolj podkrepil Titov "Italijani lahko bodo Trsta. V boljše objasnitev Titovega podlega izdajstva pričakovanja jugoslovanskih narodov, ki so morda se verovali v geslo utugeja nočemo, svojega ne damo, pa imamo zadnjo izjavo Kardelja Zvezi novinarjev Jugoslavije, v kateri pravi, da ebo Jugoslavija storila vse ukrepe, kar jih ima na razpolago na temelju ustanovne listine Združenih narodov, da bi zaščitila jugoslovanske koristi v cono A. V tem smislu bo jugoslovanska vlada izročila zahodnim državam tudi protestno noto." Torej papirnata borba na celi črti.

Jugoslovanska ljudstva pa je v velikih političnih manifestacijah dalo duška svojemu ogorčenju, ki je šlo — proti vsem pričakovanjem titovskih oblasti — v pravilno smer. Samo titovski časopis mora priznati, da je v Beogradu množica demonstrantov predrla kordone ljudske milice pred angleško in ameriško knjižnico in razbila šipe, vdrila v knjižnico in ju opustošila. In le s težavo se je milici posrečilo preprečiti demonstrantom, da bi vdrli v angleško in ameriško veeposlanstvo. Jugoslovansko ljudstvo je dalo torej duška svojemu upravičenemu ogorčenju proti tistim, ki so ga enkrat kruto prevarali. Protestiralo je proti tistim, ki so spreminili Jugoslavijo v svojo kolonijo in vir izkoriščanja in izmogavanja delovnega ljudstva. Ta protest pa je bil medvsem obenem obsodba vse izdajalske Titove politike in njegovega režima, ki je pahnal narode Jugoslavije v suženstvo zapadnih imperialistov. Protest je zavzel za ZDA, Anglijo in Tita posevme pričakovano smer in zaradi tega se skuša titovski radio opravičevati čes, da so se med manifestante vrinili nekateri provokatorji. Zaradi tega so tudi vladni krogi ZDA takoj namignili svojemu hlapcu Titu "naj ne pretirava". In zvesti hlapce je seveda takoj ubogljivo izpolnil njihove želje. Ze naslednja dan je titovski asocijalistična zveza delavcev, to je najvišja politična organizacija v državi, pozvala vse svoje podrejene organizacije, naj ne prirejuje več političnih manifestacij. Tako se bo torej vsa "obramba koristi Jugoslavije v cono A in zaščita tržaških Slovencev" omejlja na nekaj diplomatskih not, ki si jih Titovi gospodarji že v naprej pričakujejo. Titov svečanec "cone A ne boste okupirali, "Trsta ne damo", "Nikoli več Italije" so bili — kar smo sicer mi vedno trdili — le manje peska v oči in nesramno varanje jugoslovanskih narodov in tržaških Slovencev. Kot zvesti hlapce atlantizma in protisovjetizma je Tito padel že tako nizko, da ne sme dopuščati jugoslovanskemu ljud-

stvom javnega izražanja svojega upravičenega ogorčenja.

Zato so klavni poskusi se bolj klavni tržaških titovcev, da bi vzrgli krivdo za današnje stanje na našo partijo in K i imeli ravno nasproten učinek. Celo sami njihovi pristasi so končno spoznali utemeljenost naših svaril pred prestopo nevtarnosti pogubnostje zaključka mešetarjenja s STO. Sprevideli so, da je poleg zahodnih veselih glavni krivce tega stanja prav Titi, ki je podredil vse interese Jugoslavije v cono A in v svoji deželi ter obrambo tržaških Slovencev, politiki vojne proti SZ in deželam ljudske demokracije.

Nadaljujmo borbo (Nadaljevanje s 1. strani)

mo svojo borbo, ker vemo, da imamo pravico na svoji strani. Nadaljujemo svojo borbo za uresnitve STO, za spoštovanje mirovne pogodbe. Mi se v tej naši pravici borbi čutimo močne. Na našem stanju so ogromne sile; ob naši strani je velika Sovjetska zveza, ki mora se povedati svoje mnenje o nesramnem anglo-amerškem diktatu, ob naši strani stojijo 500-milijunska Kitajska in vse

ljudske dem